

ВИЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ

ОФФИЦІАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА

№

97.

KURYER WILENSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ПЯТНИЦА, 12-го Декабрл.— 1847— Wilno. PIĄTEK, 12-go Grudnia.

ВВУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 6-го Декабрл.

Высочайшими Грамотами, 19-го Октябрл, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами ордена Св. Анны 1-й степени, Императорскою Короною украшеннаго: Начальникъ 16 й Пѣхотной Дивизіи Генераль-Лейтенантъ *Кеицинскій*, и Начальникъ Штаба 6-го Пѣхотнаго Корпуса, Свиты Его Величества Генераль-Маіоръ *Назимовъ 1-й*, и того же ордена и степени, безъ украшенія, Командиръ 1-й Бригады 17-й Пѣхотной Дивизіи, Генераль-Маіоръ *Игнатъевъ 3-й*.

— Высочайшими Грамотами, 13-го и 15 Октябрл, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами ордена Св. Станислава 1-й степени, Генераль-Маіоры: состоящій по Арміи и при 5-мъ Пѣхотномъ Корпусѣ *Семеновъ 4-й*; Командиръ 2-й Бригады 14-й Пѣхотной Дивизіи *Ксауловъ*, и состоящій по особымъ порученіямъ при Инспекторѣ Резервной Кавалеріи, числящійся по Кавалеріи *Данненбергъ 2-й*.

Въ Именномъ Его Императорскаго Величества Высочайшемъ Указѣ, данномъ Правительствующему Сенату 8-го сего Ноябрл, за собственоручнымъ Его Величества подписаніемъ изображено:

„По дѣйствующему въ Грузіи съ 1824 года закону, изображенному въ 1004-й ст. Св. Зак. о сост. (т. IX), возникшія нѣкоторыя недоумѣнія. Въ разрѣшеніе оныхъ повелѣваемъ руководствоваться нижеслѣдующими, въ Государственномъ Совѣтѣ разсмотрѣнными правилами:

1) Когда населенное недвижимое имѣніе, за лежащее на немъ долги казенные, частныя или въ Кредитныя Установленія, назначено будетъ въ публичную продажу, крестьянамъ, къ такому имѣнію принадлежащимъ, предоставляется выкупать себя, вмѣстѣ съ землею и прочими составными онаго частями, чрезъ взносъ послѣдніе состоявшейся на торгахъ цѣны или, при неликвѣ покупщиковъ, полной оцѣночной суммы. Но въ послѣднемъ случаѣ, если оцѣнка не достигаетъ суммы долга, лежащаго на имѣніи, заложенномъ въ Кредитныя Установленія, или же въ частныя руки, крестьяне обязаны принять на себя платежъ такого обеспеченнаго имѣніемъ долга въ полномъ его количествѣ.

2) Выкупъ на упомянутомъ основаніи дозволяется только въ цѣломъ составѣ продаваемаго имѣнія, или, когда оно продается участками (Св. Зак. Граж. Т. X, ст. 4001), въ цѣломъ составѣ каждаго участка, отъ всѣхъ въ совокупности крестьянъ того имѣнія или участка.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 6-go Grudnia.

Przez Najwyższy Dyplomata, 19-go Października, Najłaskawiej mianowani Kawalerami: Orderu Św. Anny klasy 1-jej z Koroną CESARSKĄ: Naczelnik 16-jej Dywizyi Piechoty, Jenerał-Porucznik *Kwiciński*, i Naczelnik Sztabu 6-go Korpusu Piechoty, z Orszaku JEGO CESARSKIEJ MOŚCI, Jenerał-Major *Nazimow 1*; — tegoż Orderu i klasy, bez Korony, Dowódzca 1-jej Brygady 17-jej Dywizyi Piechoty, Jenerał-Major *Ignatjew 3*.

— Przez Najwyższe Dyplomata, 13-go i 15-go Października, Najłaskawiej mianowani zostali Kawalerami Orderu Św. Stanisława klasy 1-jej, Jenerał-Majorowie: zostający w Armii i przy 5 m Korpusie Piechoty *Semenow 4*; Dowódzca 2-jej Brygady 14 tej Dywizyi Piechoty *Jesautow*, i zostający do szczególnych poruceń przy Inspektorze Jazdy Rezerwowej, liczący się w Jeździe *Dannenberg 2*.

W Imiennym JEGO CESARSKIEJ MOŚCI Najwyższym Ukazie, danym Rządzącemu Senatowi, d. 8-go Listopada, z własnoręcznym JEGO CESARSKIEJ MOŚCI podpisem, wyrażono:

„Zaszyły wątpliwości co do obowiązującego w Грузіи od 1824 roku prawa, wyrażonego w art. 1004 Układu Praw T. IX. W rozstrzygnienu ich Rozkazujemy trzymać się następných, w Radzie Państwa przejrzanych przepisów:

1) Kiedy dobra nieruchome osiadłe, za leżące na nich długi skarbowe, prywatne lub zaciągnięone w Kredytowych Zakładach, ulegać będą publicznej sprzedaży, włościanie do tych dóbr należący, będą mogli wykupić się, wraz z ziemią i innemi częściami do składu tych dóbr wchodzącemi, wnosząc albo ostatecznie postąpioną na licytacyi cenę, albo, w razie gdy nie było licytujących, zupełną szacunkową sumę. Lecz w tym ostatnim razie, jeśli szacunkowa summa nie wyrównywa summie długu, ciężącego na dobrach, zastawionych w Kredytowych Zakładach, lub w ręku prywatnych osób, włościanie obowiązani są przyjąć na siebie spłacenie całego leżącego na dobrach długu.

2) Na téj zasadzie dobra wykupywane być mogą tylko całkowicie, lub jeżeli przedają się częściami (Układu Praw T. X art. 4001), w całkowitych częścicach, i wykupywane być powinny przez wszystkich w ogólności włościan należących do tych dóbr, lub do tych części.

3) Для совершения выкупа то место, въ коемъ продажа производится, по окончаніи торга и переторжки, или, при неявкѣ покупщиковъ, по минованіи сроковъ, объявляется извѣстити мѣстное Губернское Правленіе о выкупной цѣвѣ, на основаніи 1-й статьи настоящаго указа исчисленной, а Губернское Правленіе, какъ въ семь случаевъ, такъ и тогда, когда продажа въ немъ самомъ производилась, даетъ знать о сей цѣвѣ крестьянамъ чрезъ земскую полицію, со взятіемъ отъ нихъ расписокъ въ дѣйствіе полиціи. Въ дѣйствіе полиціи, по объявленіи крестьянамъ выкупной цѣвы и по принятіи ихъ отзыва, а потомъ и самый взносъ подлежащей суммы, совершаются всегда не иначе, какъ при совокупномъ томъ участіи Предводителя Дворянства и Уѣзднаго Стряпчаго и подъ непосредственнымъ ихъ надзоромъ.

4) Крестьяне обязаны внести всю выкупную сумму, не ожидая ни какого отъ казны пособія, въ теченіе 30-ти дней, которые счисляются со времени объявленія имъ той суммы до времени поступленія оной сполна въ мѣстное Губернское Правленіе, гдѣ бы, впрочемъ, продажа имѣнія производилась.

5) Когда крестьяне откажутся отъ выкупа, или, изъявивъ желаніе заплатить выкупную сумму, не внесутъ оной на срокъ; имѣніе утверждается за тѣмъ, за кѣмъ оно осталось по торгамъ, а если, по неявкѣ желающихъ, торговъ не было, съ онымъ поступается по правиламъ, существующимъ для тѣхъ случаевъ, въ конхъ публичная продажа считается несостоявшейся (Св. Зак. Гражд. Т. X-го Кн. VII-й Разд. II-го, главы V-й Отдѣленіе 5-е).

6) По внесеніи выкупной суммы крестьяне снабжаются данною, но безъ взятія крѣпостныхъ пошлинъ.

7) Выкупившіеся поступаютъ въ государственныя крестьяне и приобрѣтаютъ право собственности на земли и все прочія принадлежности имѣнія, съ которыми они выкупались. Но приобрѣтенную такимъ образомъ землю выкупившіеся крестьяне имѣютъ право передавать, посредствомъ продажи, обмѣна или другихъ сдѣлокъ, въ постороннія руки, не иначе, какъ по мірскимъ приговорамъ и съ утвержденія Министерства Государственныхъ Имуществъ, съ оставленіемъ притомъ всегда неотдѣльною принадлежностью имѣнія по двѣ десятины земли усадебной, огородной, пашенной и сѣнокосной, въ совокупности, въ общемъ на каждую ревизскую душу счетѣ. На сіе собственно количествъ земли, въ упомянутомъ выше размѣрѣ, не должны равномерно упадать и ни какіе долги крестьянъ.

8) Выкупившіеся въ число государственныхъ крестьянъ подлежатъ всемъ установленнымъ съ послѣднихъ податямъ и повинностямъ, кромѣ только оброка, соответственно чему и получаютъ наименованіе *базоброгныхъ*.

9) Сила сихъ постановленій, въ слѣдствіе соображеній, еще съ 1824 года возникшихъ и удостоенныхъ тогда предварительнаго одобренія Блаженныя памяти Императора Александра I, распространяется и на все прочія части Имперіи.

„Правительствующій Сенатъ не оставитъ учинить къ исполненію сего надлежащее распоряженіе.“

3) Для докананія выкупа, урядъ, въ которомъ się sprzedaż odbywa, po słończeniu targu i przetargu, lub w razie gdyby kupujących nie było, po upływie terminów, obowiązany jest uwiadomić taneczny Rząd Gubernialny o cenie wykupu, wyrachowanej według 1 art. niniejszego Ukazu, a Rząd Gubernialny, jak w tym razie, tak i wówczas, gdy sprzedaż odbywała się w nim samym, uwiadomienia włościan o tej cenie przez ziemską policję, biorąc od nich na piśmie poświadczenia o dniu takowego uwiadomienia. Wszystkie czynności policji, co do objawienia włościanom ceny wykupu i wzięcia od nich poświadczeń, a potem i sama wypłata należnej summy, odbywają się nie inaczej, jak przy učeśnietwie Marszałków Powiatowych i Strapezych Powiatowych i pod bezpośrednim ich nadzorem.

4) Włościanie obowiązani są zapłacić całą summę wykupu, nie oczekując żadnego od Skarbu wsparcia, w ciągu 30 dni, które się liczą od czasu objawienia im ilości tej summy, do czasu zupełnego jej wniesienia do miejscowego Gubernialnego Rządu, bez względu na miejsce, w którym się sprzedaż odbyła.

5) Kiedy włościanie odrzeką się od wykupu, lub, oświadczywszy chęć zapłacenia summy wykupu, nie wniosą jej na termin, dobra potwierdzają się jako własność tego, kto je utrzymał na licytacji, a jeśli dla braku ochotników, targu nie było, to względem dóbr zachowuje się porządek, zastrzeżony w prawie na przypadek, kiedy licytacja dóbr uważa się za niebyłą (Tom X, Układu Praw Xięg. VII, Rozdz. II, Poddział 5).

6) Po spłaceniu summy wykupu, włościanie otrzymują akt nabycia; lecz bez zapłaty wieczystych poszlin.

7) Ci co się wykupią zostają włościanami Dóbr Państwa i nabywają prawem własności gruntu i wszystkie przynależności dóbr, z którymi się wykupili, lecz nabytych tym sposobem gruntów nie mogą przedawać, wymieniać lub inaczej wybywać, bez poprzednich uchwał gminowych i bez potwierdzenia Ministerstwa Dóbr Państwa, przyczem zawsze musi pozostać na nieodzielną przynależność dóbr po dwie dziesięciny gruntu ogrodowego, orowego, sianożęci i pod budowlę, razem, w ogólnym, na każdą popisową duszę rachunku. Na tę mianowicie ilość gruntów, w wyżej wskazanym wymiarze, nie mogą także padać żadne długi włościańskie.

8) Tacy co po wykupieniu się zostaną włościanami Dóbr Państwa, ulegają wszystkim dla tych ostatnich ustanowionym podatkom i powinnościom, oprócz czynszu, i stosownie do tego otrzymują nazwanie włościan *bezczynszowych*.

9) Moc tych przepisów, w skutku zasad, sięgających jeszcze 1824 r. i wtedy początkowo zaaprobowanych przez ś. p. Cesarza Alexandra I-go, rozciąga się i do wszystkich innych części Cesarstwa.

Rządzący Senat nie zaniecha wydać potrzebnych ku wykonaniu tego rozporządzeń.“

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

П р у с с і я .

Берлинъ, 6 Декабря.

Королевскимъ повелѣніемъ 3 числа с. м., соединенная комиссія штатовъ создана въ Берлинъ къ 17-му Января 1848 года, для разсмотрѣнія проекта новаго уголовного уложенія, составленнаго сообразно мнѣніямъ, объявленнымъ провинціальными штатами. Маршаломъ этой комиссіи назначенъ герцогъ Зольмъ-Гогенъ-Зольмъ-Лихъ; а вице-маршаломъ подполковникъ Адольфъ Роховъ. Отдѣленіе этой комиссіи, долженствующей составить предварительныя соображенія по упомянутому проекту, приглашено сюда къ 29-му Декабря с. г. Отдѣленіе сіе будетъ состоять изъ депутатовъ, избранныхъ маршаломъ комиссіи.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

P r u s s i a .

Berlin, 6 grudnia.

Patentem Królewskim z d. 3 b. m., Połączona Komisja Stanowa zwołana została do Berlina na dzień 17 stycznia 1848 roku, dla roztrząśnienia projektu do nowego kodexu karnego, ułożonego ze względu na różność zdania objawionego przez Stany prowincjonalne. Marszałkiem tej Komisji Stanowej mianowany został jednocześnie Xiążę Solms Hohen-Solms Lich a Wice-Marszałkiem, Podpółkownik Adolf Rochow. Oddział tejże Komisji, mający przygotować narady plenarne nad owym projektem, zwołany tu został na d. 29 grudnia r. b. Oddział ten złożony będzie z Deputowanych, przez Marszałka Komisji mianować się mających.

А В С Т Р И Я.

Вѣна, 3 Декабря.

Вчера скончался здѣсь престарѣлый архіепископъ Эрлаускій, Пиркеръ.

— Въ Галиціи упразднена такъ называемая стража безопасности, а вмѣсто оной учреждена казенная стража, на подобіе жандармовъ.

— Изъ Лемберга получено здѣсь официальное извѣстіе, что, въ Тарновскомъ уѣздѣ появилась холера, свирѣпствующая съ значительною силою, чему преимущественно содѣйствуетъ недостатокъ продовольствія. (Послѣднія донесенія изъ Кракова извѣстіе сіе признаютъ неосновательнымъ.)

Пресбургъ, 30 Ноября.

Палата депутатовъ венгерскаго сейма значительнымъ большинствомъ опредѣлила, чтобы впредь дворяне участвовали во взносѣ налоговъ съ поземельной собственности. За сими палата сія почти единодушно утвердила проектъ закона относительно образования главнаго государственнаго казначейства, съ цѣлію содѣйствовать издержкамъ по государственной службѣ, чему должны содѣйствовать также и все жители королевства.

Лембергъ, 14 Ноября.

Немедленно съ наступленіемъ весны имѣютъ быть начаты правительствомъ работы по сооруженію Бохнѣско-Лембергской желѣзной дороги. Для земляныхъ работъ имѣютъ быть употреблены войска, разположенные въ Галиціи. Эта дорога, ведущая изъ Бохни въ Броды, будетъ проходить въ разстояніи 2 миль отъ вѣдней столицы, но съ нею будетъ соединена посредствомъ особой дороги.

Ф Р А Н Ц І Я.

Парижъ, 4 Декабря.

Ихъ Величества Король и Королева принимали третьяго дня, въ Сенъ-Клу, посланниковъ: Бельгійскаго, Шведскаго и Тосканскаго. Графъ Моле, недавно прибывшій въ Парижъ, былъ нѣсколько разъ у Короля.

— Въ журналѣ *Patrie* пишудъ, что принцъ Жуэвильскій не опасно боленъ, но что ему нужно только отдохновеніе, чтобы снова занялся исполненіемъ трудныхъ обязанностей своего званія.

— Здѣшняя королевская фамилія весьма огорчена своеправіемъ своей родственницы, юной и панской Королевы, съ которою незнаютъ, что дѣлать. Едва Нарваэзъ успѣлъ удалить генерала Серрано, и едва Король Францискъ поселился во дворецъ, какъ снова Нарваэзъ нашелся вынужденнымъ арестовать во дворецѣ и вывести за границу пѣвца Миралла. Кромѣ испанскаго дѣла, вопросъ о регенціи составляетъ главнѣйшій предметъ совѣщаній, которыя почти ежедневно производитъ, въ зеленомъ кабинетѣ замка Сенъ-Клу, настоящее французское правительство, состоящее изъ Короля, Королевы, принцессы Адельиды и генерала Аталена. Здѣсь соображаютъ все могущія послѣдовать событія, и готовятъ регенціонное министерство, состоящее изъ Гг. Моле, Тьера, Дюфурра, Пасси и Бюжо, которое должно поддерживать регента, принца Немурскаго, на тернистомъ пути его. Здѣсь разсуждаютъ о настоящихъ правительственныхъ тайнахъ, о которыхъ министры не рѣдко сами не знаютъ, а потому, по примѣру г-на Тьера объявляютъ съ кафедры: *Je n'ai rien su.* Король пренебрегаетъ этою бездѣлицею, и остается при своей системѣ. „Да (сказалъ недавно Король графу Моле), все искусство правленія заключается въ слѣдующихъ двухъ словахъ: „Знать и Ожидать.“

— Сэръ Стратфордъ-Кеннингъ, послѣ многократныхъ совѣщаній съ Г. Гизо, отправился въ Бернъ, откуда, черезъ Ганноверъ, Берлинъ и Вѣну, а по увѣренію нѣкоторыхъ, чрезъ Италію, отправится онъ въ Константинополь.

— Общая нота великихъ европейскихъ державъ, препровождена французскимъ посланникомъ, пребывающимъ нынѣ въ Базель, правящему кантону въ Бернъ.

— Въ *Constitutionnel* напечатанъ списокъ лицамъ, кои будутъ назначены посланниками. По утвержденію этого журнала, г-нъ Пискатори будетъ переведенъ въ Маритъ, г-нъ Барантъ изъ С. Петербурга въ Неаполь, маркизъ Далматскій изъ Берлина въ С. Петер-

А В С Т Р И Я.

Віеденъ, 3 грудня.

Сѣдзиwy Patryarcha, Arcybiskup Erlauski Gyker, przeniósł się w dniu wczorajszym do wieczności.

— Według doniesienia z Galicji, tak zwana straż bezpieczeństwa, została w tym kraju rozwiązana, a w miejscu tejże zaprowadzono straż skarbową, która jest pewnym rodzajem żandarmeryi.

— Ze Lwowa nadeszła tu urzędowa wiadomość, że w powiecie Tarnowskim wybuchła cholera z gwałtownością, która powiększona jest niedostatkiem żywności. (Późniejsze doniesienia z Krakowa, wiadomość tę podają za fałszywą.)

Preszburg, 30 listopada.

Izba Deputowanych Węgierskiego Sejmu znaczną większością postanowiła, aby na przyszłość szlachta miała udział w płaceniu podatków od własności gruntowych. Następnie, Izba Deputowanych przyjęła prawie jednomyślnie projekt do prawa względem utworzenia kassy jeneralnej Królestwa, dla wspierania kosztów służby publicznej, a do czego przyczynić się powinni wszyscy mieszkańcy Królestwa.

Lwów, 1 grudnia.

Zaraz z początkiem wiosny rozpocząć się mają kosztem rządu roboty około budowy Bocheńsko-Lwowskiej kolei żelaznej. Do robót ziemnych użyte być mają a od Bochni aż do Brodów, przechodzić będą w odległości $\frac{2}{3}$ mili od stolicy tutejszej, ale z nią za pośrednictwem bocznej kolei złączoną będzie.

Ф Р А Н Ц І Я.

Парижъ, 4 грудня.

Król i Królowa udzielali wczoraj w zamku St. Cloud posłuchanie Posłom: Belgijskiemu, Szwedzkiemu i Toskańskiemu. Hr. Molé, który przed kilku dniami przybył do Paryża, naradzał się kilkakrotnie z Monarchą.

— Dziennik *Patrie* donosi, że Xiążę Joinville nie jest niebezpiecznie chory, lecz że potrzebuje kilka miesięcy wypoczynku dla zajęcia się znowu-żąjącem swoim powołaniem.

— Największe zmartwienie tutejszej familii Królewskiej sprawia niepowolny charakter dostojnej kuzynki, młodej Królowej hispańskiej, z którą nie mogą sobie dać rady. Zaledwie Narvaezowi udało się oddalić Jenerała Serrano, zaledwie Król Franciszek odbył swój wjazd do pałacu, alści Narvaez musiał znowu śpiewaka Mirall kazać w pałacu arestować i za granicę go wywieść. Ale oprócz sprawy hispańskiej, kwestya rejencyjna jest też głównym przedmiotem narad, jakie prawie codziennie odbywa w zielonym gabinecie zamku St. Cloud, właściwy rząd francuzki, złożony z Króla, Królowej, Xiężny Adelaidy i Jenerała Athalio. Tu rozbierane są szczegółowo wszelkie nastąpić mogące wypadki, i trzymane jest w pogotowiu ministerstwo rejencyjne, złożone z PP. Molé, Thiers, Dufour, Passy i Bugeaud, któreby wspierało Rejenta Nemours na jego cierniowej drodze. Tu rozprawiają o właściwych tajemnicach rządowych, o których Ministrowie sami często nie wiedzą, a potem, jak P. Thiers, wyznają za mównicy: „Je n'ai rien su.“ Król nie uważa na te bagatelę i pozostaje przy swym systemie. Widzisz Pan, (miał powiedzieć niedawno do Hr. Molé), cała sztuka rządzenia zasadza się na tych dwóch słowach: *Wiedzieć i Czekać.*

— Sir Stratford-Canning, po długich naradach z P. Guizot, wyjechał do Bernu, skąd przez Hanower, Berlin i Wieden, a jak niektórzy głoszą, przez Włochy, uda się do Stambułu.

— Nota zbiorowa wielkich mocarstw Europejskich, przesłaną została przez Posła francuzkiego, bawiącego teraz w Bazylei, Kantónowi rządzącemu do Bernu.

— *Constitutionnel* umieścił listę osób, którym mają być polecone sprawy poselskie. Według tego dziennika, P. Piscatory ma być przeniesiony do Madrytu, P. Barante z Petersburga do Neapolu, Margr. Dalmacyi z Berlina do Petersburga, P. Bussieres z Nagi do Berlina, P. Langs-

бургъ, г-нъ Бюслеръ изъ Гаги въ Берлинъ, г-нъ Лангедорфъ изъ Карльсруэ въ Гагу, г-нъ Бакуръ въ Туринъ, а герцогъ Глюксбергъ въ Лиссабонъ.

— Нашъ посланникъ въ Португаліи, Г. Вареннъ, не сковчался, какъ было сообщено, но потребовалъ, чтобы его отозвали отъ сего поста, и онъ векоръ прѣидеть въ Парижъ.

6 Декабря.

Королевская фамилія прѣехала третьяго дня въ Тюльери, гдѣ Король предѣлательствовалъ въ совѣтѣ министровъ, а потомъ посѣтилъ Нелли. На дняхъ дворъ переѣзжаетъ на зиму въ Парижъ.

— Въ *Courrier Français* сообщаютъ о разнесшихся слухахъ, будто принцъ Жуэвильскій возвратился не столько по поводу разстроеннаго здоровья, сколько по причинѣ возникшихъ недоразумѣній съ министрами. Говорятъ, что принцъ намѣревался посѣтить Папу, но кабинетъ не согласился на это.

— Начавшіеся въ Лондонѣ переговоры между герцогомъ Броли и англійскимъ кабинетомъ, касательно примиренія враждующихъ сторонъ въ Ла-Платѣ, снова прерваны.

— Австрійскій посланникъ гр. Аппони имѣлъ вчера продолжительное совѣщаніе съ г-мъ Гизо, въ министерствѣ иностранныхъ дѣлъ.

— Въ *Sentinelles de Toulon* пишутъ, что прибывшій туда недавно французскій флотъ, будетъ зимовать въ тамошней гавани.

— Начальники племенъ, обитающихъ въ Константинопольской провинціи, прибыли въ Алжиръ, для засвидѣтельствованія своего почтенія генералъ-губернатору принцу Омальскому. Тунисскій бей прислалъ также посланника, для привѣтствованія Его Высочества.

— Изъ Альгезира пишутъ отъ 21 Ноября, что Абд-эль-Кадеръ разбилъ на голову войска мароккескаго императора, которыми предводительствовалъ Мулей-Магомедъ. Подробности этого сраженія еще не извѣстны.

— Марабуть Бу-Маза, котораго французскія войска съ такимъ трудомъ захватили въ плѣнъ въ прошломъ году, будетъ, какъ говорятъ, опредѣленъ къ должности, по военному министерству, въ отдѣленіе алжирскихъ дѣлъ.

— Въ *Journal des Débats* сообщаютъ извѣстіе изъ Константинополя отъ 17 Ноября, что недоразумѣнія Порты съ Греціею очень не близки еще къ концу, и что напротивъ, Порта желаетъ приступити къ насильственнымъ мѣрамъ, преимущественно же запретити для греческаго флага всѣ турецкія гавани. На греческую ноту Порты приказала отвѣтити категорически и отвѣтъ сей сообщить всѣмъ европейскимъ посланникамъ.

А н г л і я.

Лондонъ, 4 Декабря.

Вчера, въ нижней палатѣ разсматривали причины теперешняго финансоваго перелома. Канцлеръ казначейства сэръ Чарльсъ-Вудъ, въ рѣчи своей, продолжавшейся два съ половиною часа, излагалъ причины онаго и внесъ проектъ учрежденія комитета, для изслѣдованія этого бѣдствія, которое приносилъ не уставу банка 1844 года, а стѣсненію торговли. Рѣчь канцлера произвела сильное впечатлѣніе, какъ въ палатѣ, такъ и на биржѣ; курсъ фондовъ возвысился, чему не мало также содѣйствовало извѣстіе изъ Ливерпуля о поступившихъ изъ-за границы требованіяхъ на товары.

— Контръ-адмиралъ Горнби назначенъ начальникомъ англійскаго флота на Тихомъ морѣ, на мѣсто адмирала Сеймура, и отправился туда вчера.

— Въ *Times* пишутъ, что лордъ Минто пробудеть въ Римѣ еще два мѣсяца.

— Изъ Дублина увѣдомляютъ отъ 30 Ноября, что мѣры принатыя правительствомъ для обезпеченія собственности и жизни въ Ирландіи, снискали общее одобреніе. Однако сообщаемыи и изъ этого края извѣстія неспокойствены; убійства по прежнему весьма часты, и зло, кажется, возрастаетъ до высочайшей степени. Въ рокомонскомъ графствѣ, Англійскій ректоръ Джонъ Клайдъ убитъ былъ при самомъ выходѣ изъ церкви. Въ Майо умерщвленъ О'Доннелъ, староста общины лорда Дуканона.

— Предложенный министромъ билль относительно прекращенія злодѣяній въ Ирландіи долженъ имѣть обязательную свою силу до 31 Декабря 1849 года, и даже до окончанія собранія парламента.

dorf z Karlsruhe do Hagi, P. Bacourt do Turynu, a Xiążę Glücksberg do Lizbony.

— Pan Varennes, Poseł nasz w Portugalii, nie umarł jak donoszono, ale żąda być z posady swojej odwołanym i wkrótce spodziewany jest w Paryżu.

Dnia 6 grudnia.

Królewska rodzina zjeżdżała onegdaj do Tuilleryi, gdzie Król przewodniczył radzie Ministrów. Następnie zwiędził Monarcha Neuilly. Dwór ma się przenieść w tych dniach na mieszkanie zimowe do Paryża.

— *Kuryer Francuzki* donosi o krążącej pogłosce, że powrót Xięcia Joinville nie pochodzi jedynie z powodu jego słabości zdrowia, ale z zaszłego nieporozumienia między nim a Ministrami. Zapewniają bowiem, że Xiąże miał zamiar odwiedzić Ojca św., ale gabinet mu na to swego przyzwolenia odmówił.

— Układy rozpoczęte w Londynie między Xięciem Broglie a gabinetem angielskim, w celu pojednania stron wojujących w La-Plata, zostały znowu zawieszzone.

— Poseł austriacki, Hr. Appony, miał wczoraj, w ministerstwie spraw zagranicznych, długą naradę z P. Guizot.

— *Sent nelle de Toulon* donosi, że flota francuzka, która tam od niejakiego czasu zawinęła, przepędzi zimę w tym porcie.

— Najznakomitsi naczelnicy plemion, osiadłych w prowincyi Konstantynie, przybyli do Algieru, dla złożenia holdu nowemu Gubernatorowi Jeneralnemu, Xięciu Aumale. Bej Tunetański wysłał także nadzwyczajnego Posła dla powitania Xięcia.

— Według listu z Algesiras, pod dniem 21 listopada, Abd-el Kader miał pokonać na głowę wojska Cesarza Marokańskiego, zostające pod dowództwem Muleja Mahomeda. Szczegóły bitwy nie są jeszcze wiadome.

— Marabut Bu-Maza, który w zeszłym roku tyle zatrudnił wojska francuzkie, nim został pojmany w niewolę, ma otrzymać urząd w ministerstwie wojny, w wydziale spraw Algierskich.

— *Journal des Débats* donosi z Konstantynopolu pod d. 17 listopada, że nieporozumienia Porcy z Grecją nie są jeszcze bynajmniej bliższymi załatwienia, i że Porta przeciwnie zamierza przystąpić do środków gwałtownych, a przede wszystkim zamknąć dla bandery greckiej wszystkie porty tureckie. Sultan kazał na memorandum greckie odpowiedzieć kategorycznie, i odpowiedź tę zakomunikować wszystkim Posłom Europejskim.

А н г л і я.

Лондонъ, 1 грудня.

Na posiedzeniu w dniu wczorajszym naradzała się Izba Niższa nad powodami terażniejszego przesilenia finansowego. Kanclerz Izby skarbowej, Sir Charles Wood, w obszerniej mowie, bo półtrzecia godziny trwającej, wyłuszczał rzeczony powody i wniósł projekt ustanowienia Kommissji dla zbadania tej kłeski, którą, nie prawu bankowemu z 1844 roku, lecz zatamowaniu handlu przypisywał. Mowa Kanclerza sprawiła wielkie wrażenie tak w Izbie, jako i na giełdzie; papiery podniosły się w cenie, do czego wielce przyczyniła się pomyslna wiadomość z obwodów fabrycznych i z Liverpoolu, że z zagranicy przybyły znaczne obstalunki.

— Kontr-Admirał Hornby, mianowany dowódcą floty Angielskiej na Oceanie Spokojnym, w miejsce Admirała Seymour, odpłynął tamże w dniu wczorajszym.

— *Times* donosi z Rzymu, że Lord Minto zabawi tam jeszcze dwa miesiące.

— Donoszą z Dublina pod dniem 30 listopada, że środek przedsięwzięty przez rząd w celu zabezpieczenia własności i życia w Irlandyi, zyskał powszechne zadowolenie. Tymczasem niestety, ciągle nadchodzą nader niepomyślne wiadomości z pomienionego kraju; morderstwa mnożą się coraz bardziej, a złe zdaje się dochodzić do najwyższego stopnia. W hrabstwie Roscommon, Rektor z Angbrim, John Cloyd, zabity został w chwili, gdy z kościoła do domu wychodził. W Mayo zamordowany został O'Donnel, sołtys gminy Lorda Ducanon.

— Zaproponowany przez Ministra bill względem przytłumienia gwałtów w Irlandyi, ma obowiązywać aż do 31 grudnia 1849, a nawet aż do końca zgromadzenia terażniejszego Parlamentu.

Вчерашнія парламентскія пренія въ обѣихъ палатахъ касались еще соображенія причинъ послѣдняго торговаго перелома и закона о банкахъ 1844 года. Въ верхней палатѣ маркизъ Лансдоунъ требовалъ назначенія такого же комитета, какой предположенъ былъ канцлеромъ казначейства въ нижнемъ парламентѣ. Содержаніе сего пр. доложенія во всемъ согласовалось съ рѣчью канцлера казначейства, то есть доказывало, что не закону о банкахъ должно приписать переломъ, но не вѣрно соображеніямъ торговымъ спекуляціямъ, неурожаямъ и спекуляціямъ на желѣзныя дороги. Лордъ Станлей отъ имени протекціонистовъ не сопригивался назначенію комитета, и былъ даже одного съ министромъ мнѣнія, что не законъ о банкахъ причинилъ переломъ, но вѣсть съ симъ старался убѣдить, что этотъ законъ много содѣйствовалъ оному, и что главнѣйшую причину сего доложенія некагда въ отмене закона о хлѣбѣ и въ введеніи системы торговой свободности. Лордъ Грей опровергалъ сіе мнѣніе. Лордъ Брумъ замѣтилъ, что весь вопросъ о хлѣбныхъ законахъ долженъ быть также подвергнутъ соображенію комитета. Лордъ Амбуръ оиъ раздѣлялъ это мнѣніе и опровергалъ увѣреніе министра, будто бы спекуляціи англійскихъ купцовъ породили переломъ. Послѣ сихъ преній предложеніе принято было безъ балотированія и палата отсрочила свое засѣданіе.

Въ нижнемъ парламентѣ происходили дальнѣйшія пренія, отсроченныя 30 Ноября на вчерашнее число; но будучи производимы второстепенными ораторами, не представляли ничего новаго и были снова отсрочены. Лордъ Россель отсрочилъ также свой проектъ относительно эманципации Евреевъ къ 16-му числу с. м., замѣтивъ, что представить также проектъ Закона о мореплаваніи.

— Верхній парламентъ въ сегодняшнее засѣданіе, продолжавшееся весьма недолго, назначилъ уже комитетъ для соображенія вопроса на счетъ торговли и банка. Комитетъ сей состоитъ изъ 21 лорда, въ числѣ коихъ находятся Лорды: Ашбуртъ, Брумъ, Монтяглъ, Станлей и Рейнонъ.

— Англійскій банкъ уменьшивъ вчерашняго числа проценты съ семи на шесть, обнародовалъ сегодня свой еже недѣльный отчетъ, изъ косяго оказывается, что наличные его капиталы усилились 515,986 фунт. стерл. и составляютъ теперь 10,532,943 фунт. стерл. Должно надѣяться, что по взносѣ январскихъ дивидендовъ эта огромная сумма увеличится еще до 12 милліоновъ ф. ст.

— Изъ Америки присланы въ Лондонъ большія суммы наличными деньгами; въ томъ числѣ изъ Нью-Йорка 62,000; изъ Вашингтона 30,000 и изъ другихъ мѣстъ Соединенныхъ Штатовъ 41,000 фунт. стерл.

— По официальнымъ свѣдѣніямъ, въ теченіе минувшаго мѣсяца, находилось въ обращеніи билетовъ разныхъ банковъ, англійскихъ, шотландскихъ и ирландскихъ, на сумму 37,662,000 фунт. ст., то есть 2,180,000 фунтовъ стерлинговъ болѣе противу Октября мѣсяца.

— Искья изъ Дублина сообщаютъ о банкротствѣ одного изъ первыхъ торговыхъ домовъ сего города, то есть, Гг Гамиттона и комп. Недостатокъ ихъ простирается до 200,000 ф. ст. главный начальникъ сего дома есть одинъ изъ директоровъ ирландскаго банка.

— Съ театра войны въ Мексикѣ получены извѣстія отъ 6 Ноября. Сантана сдалъ начальство надъ войсками 16 Октября генералу Ринкону, а самъ отправился въ Тенсаканъ. Подъ Пуэблито были два сраженія. Генералъ Скоттъ принялъ мѣры къ охраненію дороги въ Веракрузъ. Г. Тристъ возобновилъ мирныя предложенія, но какъ оиъ отозванъ, а принявшій на себя посредничество, англійскій посланникъ, г-нъ Банкхедъ выѣхалъ изъ Мексикки, то кажется, что переговоры между воюющими сторонами не скоро будутъ приведены къ окончанію, тѣмъ болѣе, что президентъ Соединенныхъ Штатовъ, предвѣсая генералу Скотту, чтобы оиъ не предлагалъ мирныхъ условій. (См. Сѣв. Америк. Соед. Штаты).

— Изъ Веракруза сообщаютъ 20 Октября, что по предписанію новаго министра иностранныхъ дѣлъ, г-на Роза, Сантана преданъ военному суду, за проигранныя сраженія, а преимущественно за уступленіе врагамъ столицы.

Вчерашнее парламентовое разпрыву въ обѣхъ Избахъ dotyczyło jeszcze rozstrząszenia przyczyn ostatniego handlowego przesilenia i prawa bankowego z roku 1844. W Izbie Wyższej, Margrabia Lansdowne żądał mianowania podobnegoż Komitetu, jaki już Kancelarz skarbu w Izbie Niższej zaproponował. Motywa tego wniosku były prawie też same, jak i w mowie Kancelarza skarbu, to jest, iż nie prawu bankowemu przypisać należy przesilenie, ale przesadzonym spekulacyom handlowym, nieurodzajom i spekulacyom na koleje żelazne. Lord Stanley w imieniu Protekcyonistów nie sprzeciwił się mianowaniu Komitetu i zgodził się nawet z Ministrem, że nie prawo bankowe jest przyczyną przesilenia; atoli zarazem usiłował dowieść, że prawo to pogorszyło stan rzeczy, którego głównę przyczynę szukać należy w zniesieniu praw zbożowych i wprowadzeniu systemu wolności handlowej. Lord Grey zaprzeczał temu. Lord Brougham zwrócił uwagę, że cała kwestya praw zbożowych musi być również poddana pod rozstrząszenie Komitetu. Lord Ashburton podzielał to zdanie, a nadto zbijał twierdzenie Ministra, jakoby przesadzone spekulacye kupców angielskich spowodziły przesilenie. Po tych rozprawach wniosek bez głosowania przyjęty został i Izba się odroczyła.

W Izbie Niższej toczyły się dalsze rozprawy odroczone z d. 30 na dzień wczorajszy, ale te prowadzone przez podrzędnych mowców, nie przedstawiały nic nowego i znówu odroczone zostały. Lord Russell odłożył swój wniosek względem emancypacji Żydów do d. 16 b. m., i przyrzekł, że przełoży zaraz po świętach projekt nowego prawa o żegludce.

— Izba Wyższa na posiedzeniu dzisiejszym, które bardzo krótko trwało, mianowała już Komitet do rozstrząszenia kwestyi handlu i banku. Komitet ten składa się z 21 Parów, pomiędzy którymi są, Lordowie: Ashburton, Brougham, Monteaule, Stanley i Ripon.

— Bank angielski zniżył w dniu wczorajszym stopę procentową z siedmiu na sześć, w dniu zaś dzisiejszym ogłosił swoje sprawozdanie tygodniowe, z którego wykazuje się, że zapasy jego w monacie brzęczącej, pomnożyły się o 515 986 funt. szter.; i wynoszą obecnie 10,532,943 funt. szterlingów. Spodziewać się należy, że znaczna ta summa podniesie się jeszcze do 12 milionów, po spłacie dywidend styczniowych.

— Do Londynu przywieziono z Ameryki znaczne zapasy gotowizny, a między innymi 62,000 funt. szter. z New-Yorku, 30,000 z Washingtonu i 41,000 z innych miejsc Stanów-Zjednoczonych.

— Według raportów złożonych rządowi, w zeszłym miesiącu, znajdowało się w obiegu papierów rozmaitych banków, tak Angielskich, jako też Szkoekich i Irlandzkich na 37,662,000 funt. szter.; zateń o 2,180,000 funtów więcej niż w miesiącu październiku.

— Listy z Dublina donoszą o bankructwie jednego z pierwszych domów handlowych tego miasta, to jest P. Hamilton i spółki. Passywa wynoszą 200,000 funt. szter. Głównym naczelnikiem tego domu jest jeden z Dyrektorów banku Irlandzkiego.

— Mamy wiadomości z widowni wojny w Meksyku, dochodzące do 16 go listopada. Santana złożył dowództwo wojska 16 go października, w ręce Generała Rincon, a sam udał się do Tepacan. Pod Pueblą miano stoczyć dwie bitwy. Generał Scott przedsięwziął środki zabezpieczenia gościńca, prowadzącego do Vera-Cruz. P. Trist ponowił propozycje pokoju, ale że został odwołany, a Poseł Angielski, P. Bankhead, który przyjął na siebie pośrednictwo, wyjechał z Meksyku, zdaje się, że okłady między wojującymi stronami nie tak prędko przyjdą do skutku, tѣm więcej, że Prezydent Stanów-Zjednoczonych polecił Generałowi Scott, aby ze swojej strony nie proponował żadnych warunków pokoju. (Ob. STANY-ZJEDNOCZONE).

— Z Vera-Cruz donoszą pod d. 20 października, że depesza nowego Ministra spraw zagranicznych, P. Rosa, oddała Santa-Annę pod sąd wojenny, za przegranie bitew, a szczególniej za poddanie nieprzyjaciółom stolicy.

— В журналѣ *Express* сообщаютъ: Единбургскій профессоръ Симпсонъ, открылъ въ *трихлоридѣ* новаго дѣятеля, производящаго совершенною безчувственностью скорѣе эфира, и не оставляющаго дурнаго запаха въ платвѣ. Для сего не нужно ни прибора къ вдыханію, ни другаго какого-либо орудія. Достаточно налить нѣсколько капелек на платокъ, приблизить его къ обонянію, и желаемое состояніе тѣла послѣдуетъ чрезъ нѣсколько секундъ.

— В *дзйеннику Express* чытамы: Professor Simpson w Edynburgu, odkrył właśnie w *trichlorydzie* Formylę nowego działacza, który sprawia zupełną nieczułość ciała, w sposób szybszy niż eter, i nie pozostawiając żadnego złego zapachu w ustach. Nie potrzeba do tego ani aparatu do wdychania, ani żadnego tego rodzaju narzędzia. Dostycь nalać kilka kropli na chustkę, przyłożyć ją do nosa, a żądany stan ciała w kilka sekund następuje.

Швейцарія.

Междоусобная война въ Швейцаріи, кажется, кончилась: 28 го и 29 го Ноября сдались правительства двухъ послѣднихъ кантоновъ Зондербунда, Ури и Валлиса. Капитуляція Валлиса была заключена, безъ полномочія, въ Эглъ, начальникомъ первой дивизіи, Рилліе, съ Гр. Гагри Дюкре, Торренте и Антуаномъ Луи. Г. Рилліе, въ письмѣ своемъ къ президенту Сейма, просить объ утвержденіи капитуляціи и о снисхожденіи къ кантону, который сильно пострадалъ и совершенно истощенъ. Капитуляція Валлиса отличается отъ капитуляціи прочихъ кантоновъ только тѣмъ, что не болѣе 8,000-мъ человекъ войскъ Сейма дозволено вступить въ кантонъ для его занятія, за исключеніемъ того случая, если противъ сихъ войскъ будутъ открыты непріязненные дѣйствія.

— Въ засѣданіи Сейма, 2-го Декабря, рѣшено: 1) чтобы Кантоны Зондербунда уплатили все военныя издержки, и вознаградили за разграбленіе имущества, причиненное Зондербундомъ; 2) 20 Декабря долженъ быть выплаченъ миллионъ; 3) до всей уплаты, Кантоны Зондербунда будутъ заняты союзными войсками; 4) относительно Нешатела, и пр., будутъ приняты дальнѣйшія рѣшенія. Въ тотъ же день, Сеймъ утвердилъ отвѣтъ на ноту Прускаго посланника, въ коемъ Сеймъ отвергаетъ вмѣшательство Короля Прускаго въ дѣла Союза, и устраняетъ предложеніе посредничества. Въ радикальныхъ газетахъ представляютъ *необходимымъ*, для водворенія мира въ Швейцаріи, чтобы въ кантонахъ Зондербунда *на время была прекращена* независимая верховная власть, принадлежащая каждому кантону Швейцарскаго союза. 2-го Декабря, временное Лудернское правительство издало повелѣніе объ изгнаніи Іезуитовъ.

Италія.

Римъ, 20 Ноября.

Въ *Di rio di Roma* подробно описывается открытіе засѣданій государственнаго совѣщательнаго собранія (*Consulta di Stato*), происходившее 15-го н. м. Заимствуемъ изъ этого описанія слѣдующія мѣста:

„Когда Папа сѣлъ на тронъ, президентъ (кардиналонелли), въ имени всѣхъ членовъ собранія, представилъ Его Святѣйшеству, въ краткихъ, но приличныхъ выраженіяхъ, увѣреніе въ ихъ преданности, въ признательности за доверіе, имъ оказанное, и въ готовности ихъ всѣми силами оправдать это доверіе государя. Въ отвѣтъ кардиналу Пій IX-й произнесъ длинную рѣчь, существенное содержаніе которой можетъ быть выражено такимъ образомъ:

„Благодарю васъ за ваши добрыя намѣренія, которыя дорого цѣню, имѣя въ виду общую пользу. Для этой-то пользы, съ самой первой минуты восшествія моего на папскій престолъ, я дѣлалъ все, что могъ, и съ помощію Божіей, еще готовъ все сдѣлать для будущаго, ни въ чемъ не ограничивая, однакожъ, верховной первосвященнической власти (*senz'altro mai neppure di un apice la sovranità del pontificato*), потому что я долженъ передать своимъ преемникамъ этотъ священный залогъ въ томъ цѣломъ и не прикосновенномъ видѣ, въ какомъ онъ полученъ мною отъ моихъ предшественниковъ. Три миллиона моихъ подданныхъ и вся Европа свидѣтели мнѣ въ томъ, что я до-сихъ-поръ сдѣлалъ, чтобы сблизиться съ поданными, чтобы привязать ихъ къ себѣ, изучить и удовлетворить ихъ потребности. Преимущественно съ тѣмъ, чтобы лучше изучить эти потребности, удовлетворительнѣе выполнить требованія общества, составилъ я изъ васъ постоянное совѣщательное собраніе; вы собраны, чтобы подавать мнѣ, въ случаѣ нужды, совѣты, помогать мнѣ въ осуществленіи моихъ намѣреній, въ которыхъ я стаю отдавать отчетъ своей совѣсти, и обсуживать ихъ съ моими министрами и съ св. кол-

СЗВАЙЦАРІЯ.

Война домашняя въ Швейцаріи, jest już, jak się zdaje, skończona; d 28 i 29 listopada poddały się rządy dwóch ostatnich Kantonów Oddzielnej Ligi: Uri i Wallis. Kapitulacja ostatniego została zawarta bez pełnomocnictwa, w Eggle, przez naczelnika pierwszej dywizji, Rillet, z PP: Henri Lucrai, Torrente i Atoin Louis. P Rillet, w liście swoim do Prezidenta Sejmu, prosi o zatwierdzenie rzezonej kapitulacji i o powolność dla Kantonu, który mocno ucierpiał i zupełnie jest wyniszczony. Kapitulacja Kantonu Wallisa tém tylko różni się od kapitulacji innych Kantonów, że nie więcej jak 8,000 Sejmowego wojska ma wkroczyć do jego granic, wyjąwszy chyba przypadek, gdyby przeciwko temu wojsku przedsięwzięte zostały kroki nieprzyjacielskie.

— Na posiedzeniu Sejmu, d. 2 grudnia, postanowiono: 1) aby Kanton Oddzielnej Ligi zapłacił wszystkie koszta wojenne i nagrodił za łupież własności, spowodowaną przez Oddzielną Ligę; 2) d. 20 grudnia powinien być wypłacony milion franków; 3) do czasu wypłaty reszty, (4 mil. fr.), Kanton Oddzielnej Ligi będą zajęte przez wojska Związku; 4) co się tyczy Neuchâtelu i t. d., Sejm ma przedsięwziąć osobne środki. — Tegoż dnia, Sejm zatwierdził odpowiedź na notę Posła Pruskiego, w której odrzuca stanowczo wdanie się Króla Pruskiego w sprawę Związku i uchyla propozycją posrednictwa. — W gazetach radykalnych podają za rzecz niezgodną, aby dla przywrócenia pokoju w Szwajcaryi, w Kantonach Oddzielnej Ligi zawieszona była na czas pewny niepodległa najwyższa władza, służąca dotąd, na mocy Federacyjnego Paktu, każdemu Kantonowi Związku Szwajcarskiego. — Dnia 2 grudnia, tymczasowy rząd Lucerny ogłosił rozkaz wydalenia z Kantonu Jezuitów.

Wзоспу.

Рымъ, 20 listopada

W dzisiejszym *Diario di Roma* opisane jest szczegółowie otwarcie posiedzeń nowej Rady Stanu (*Consulta di Stato*), które się odbyło d 15 listopada. Przytaczamy z tego opisu następujące miejsca:

„Skoro Papież zasiadł na tronie, Prezes (Kard. Antonelli), w imieniu wszystkich członków zgromadzenia, złożył Jego Świątobliwości, w krótkich, ale pełnych wyrazach, zapewnienie o ich poświęceniu, wdzięczności za położoną w nich ufność, tudzież o gotowości odpowiedzenia godnie wszelkimi siłami temu zaufaniu Monarchy. Odpowiadając na to Pius IX miał długą mowę z pamięci, której tresę może być wyrażoną w następujących słowach:

„Dziękuję wam za wasze dobre chęci; cenię je drogo i polegam na nich pod względem ogólnego dobra. Dla tego to właśnie dobra, od pierwszej chwili wstąpienia mego na tron Papieżki, czynilem wszystko co mogłem, i przy pomocy Bожіей, gotów jestem czynić na przyszłość, nie uszczuplając jednakże ani na jedną jotę najw.ższej władzy Papieżkiej, (*Senza menoma mai neppure di un apice la Sovranità del Pontificato*), powinnoem albowiem zostawić moim następcom ten święty zakład, w tym całym i nietykalnym kształcie, w jakim go od moich poprzedników przyjąłem. Trzy miliony moich poddanych i cała Europa, są mi świadkami w tém, com już dotąd uczynił, aby się zbliżyć ku moim poddanym, aby ich do siebie przywiązać, i aby ich potrzeby poznać i zaspokoić. W celu tego właśnie głębszego zbadania tych potrzeb, w celu lepszego zadość-uczynienia żądaniom spoteczności, utworzyłem z was stałe doradcze zgromadzenie; zebrałem was około siebie, abyscie mię, w razie potrzeby, wspierali waszemi radami, dopomagali mi w wykonaniu moich zamiarów, z których mam zdawać rachunek mojemu sumieniu i roztrząsać je wraz z moimi Ministrami i w gronie św. Kollegium... Ale się srodze omyli każdy, kto zechce obowiązkom waszym inne jakie naznaczać granice; srodze

легитимомъ. Тотъ жестоко ошибется, кто захочетъ видѣть въ нашихъ обязанностяхъ нечто другое; тотъ жестоко ошибется, кто увидитъ въ учрежденномъ мною совѣщательномъ собраніи осуществленіе своихъ собственннхъ утопій и зародившя порядка вещей, несомнѣннаго съ верховною первосвященническою властію.

„Пій IX ѿ, произнесъ послѣднія слова съ нѣкоторымъ неудовольствіемъ и жаромъ, на минуту остановился; потомъ, уступая вліянію врожденной ему кротости и доброты, (*do-c-za*) продолжалъ:

„Это неудовольствіе и эти слова не относятся ни къ одному изъ васъ, потому что ваши качества, чувства, добросовѣтность вашихъ намѣреній извѣстны мнѣ съ самой минуты избранія васъ въ члены совѣщательнаго собранія. Эти слова не относятся также почти ни къ кому изъ моихъ подданныхъ, въ вѣрности и послушаніи которыхъ я увѣренъ: знаю, что сердца моихъ подданныхъ соединяются съ моимъ сердцемъ въ любви къ порядку и согласію. Но, къ несчастію, есть люди (въ маломъ числѣ, правда, но все-таки есть) которые, такъ какъ имъ ничего терять, любятъ безпорядокъ и возмущеніе и употребляютъ во это самую уступку. Къ такимъ-то людямъ относятся слова мои: пусть они хорошенько поймутъ ихъ значеніе. Въ сдѣйствіи господи депутаты, а внизу только твердую опору со стороны лицъ, которые, отстранивъ отъ себя всѣ частныя выгоды, станутъ помогать мнѣ совѣтами и трудиться со мною для общей пользы; лицъ, которыхъ не остановитъ никакія внушенія безпокойныхъ и безразсудныхъ людей. (*Per vane citate di gente di sem te t in quiete*). Вы, своей мудростью, можете мнѣ помочь то, что всего полезнѣе для безопасности трона и истиннаго счастья моихъ подданныхъ.“

По окончаніи словъ сихъ Его Святѣйшествомъ, депутаты поочередно приступили къ поцѣлованію ноги, послѣ чего Папа вставъ съ престола и благословивъ ихъ, сказалъ, чтобы во имя Божіе приступили къ начатію тяжкаго своего труда, который при Божіей помощи и при отеческомъ желаніи его сердца, сдѣлается обильнымъ хорошими плодами.

— Кардиналъ Ферретти не только постоянно говорить о своей ставкѣ, но также утверждать, что соединеніе статъ-секретаріатовъ внутреннихъ и духовныхъ дѣлъ не устоитъ долго, и потому при первой министерской перемиѣнѣ послѣдуетъ раздѣленіе дѣлъ. Здѣсь усердно также занимаются преобразованиемъ министерскаго совѣта.

— Царь Неаполя сообщаятъ, что неаполитанскій Король приказалъ маркизу Пиетракателла составить проектъ разныхъ преобразованій по внутреннему управленію. Маркизъ сей производилъ уже по сему предмету совѣщанія съ посланниками сардинскимъ, тосканскимъ, англійскимъ и папскимъ пунциемъ. Его Высочество наследникъ престола, имѣетъ быть назначенъ сардинскимъ Вице-Королемъ. Неаполь имѣетъ присоединиться къ италіанскому таможенному союзу.

— Отношеніе ельно таможеннаго союза состоялось постановленіе по которому, всѣ входящія въ составъ онаго страны должны ввести у себя одинаковую монету, мѣру и вѣсъ.

Генуя, 20 Ноября.

На дняхъ посланникъ В. герцога Тосканскаго представленъ былъ на аудіенціи сардинскому Королю. Онъ имѣетъ предписаніе просить у Короля посредничества по дѣлу о занятіи финиціанскаго округа.

— Сардинскій Король дозволилъ В. герцогу Тосканскому, чтобы войска, долженствующія занять Понтремолли, прошли сардинское королевство; они производятъ высадку въ заливъ Спецція, и оттуда отправятся въ Понтремолли.

— Король на дняхъ принималъ депутацію отъ острова Сардиніи, просишущую, чтобы островъ сей поставленъ былъ въ непосредственную зависимость отъ Турину, вмѣсто того чтобы быть подчиненнымъ Вице-Королю.

— Здѣшній губернаторъ, маркизъ Паобеччи, имѣетъ быть удаленъ отъ должности. Онъ—моденскій уроженецъ.

СѢВ. АМЕР. СОЕД. ШТАТЫ.
Нью-Йоркъ, 9 Ноября.

Вашингтонскій кабинетъ положилъ войти въ переговоры съ папскою столицею.

сіе ten омыли, кто въ установленномъ преемствѣ згромажденіи допадѣемъ, упатриваѣ зечбе зисзеченіе власныхъ утопій своихъ, lub зародекъ порядка рзeczy, не згодного з највызшау władzą Stolicy Apostolskiej.

„Pius IX, wymówiwszy ostatnie te słowa z pewnym rodzajem żywości i z zapalem, zatrzymał się na chwilę; poczem, ustępując wpływowi wrodzonej sobie dobroci i słodczy (*dolcezza*), tak mówił dalej:

„To poruszenie moje i te słowa nie ściągają się do żadnego z was; gdyż wasze chrześcijańskie i obywatelskie przynioty i uczucia, prawosc waszych zamiarów i chęci, są mi wiadome od najpierwszej chwili, gdym was na członków Rady Stanu powołał. Te słowa także nie ściągają się do żadnego prawie z moich poddanych, o których wierności i posłuszeństwie najmocniej przekonany jestem; których serca, wiem, że się jednoczą z mojem w zamiowaniu porządku i zgody. Lecz na nieszczęście są ludzie; (w małej zaprawdę liczbie, ale jednakże są tacy), którzy przeto, że sami nie do stracenia nie mają, radziły szczyć nieład i zaburzenie, i nadużywać na złe powolności rządu. Do tych to ludzi ściągają się moje słowa; oni to niechaj dobrze pojmaich znaczenie. We współdziałaniu waszem, Panowie Deputowani, widzę tylko mocną podporę ze strony ludzi, którzy odrzućwszy na stronę wszelkie osobiste widki, będą mi pomagali swojemi radami i pracowali wraz ze mną dla ogólnego użytku; ludzie, którzy przez żadne płocze paplanie bezrozmyslnych i niespokojnych zapaleńców, (*per vane citate di gente di sem na ta et inquieti*), nie dadzą się powstrzymać od dopomagania mi w tém wszystkim, co może posłużyć do ustalenia bezpieczeństwa tronu i prawdziwego dobra wszystkich moich poddanych.“

Po donówieniu tych słów przez Ojca św., Deputowani przystępowali kiej do ucałowania nogi, poczem Jego Świątobliwość podał się z tronu, i udzieliwszy im Apostolskie błogosławieństwo, wezwał ich, iżby w Imie Boże przystąpili do rozpoczęcia trudnej swęj pracy, która, za łaską Bożą, według ojcowskich zyczeń jego serca, ma nadzieję, iż stanie się obfitą w dobre owoce.“

— Kardynał Ferretti nie tylko mówi ciągle o swém wystąpieniu z gabinetu; ale utrzymuje nadto, iż połączenie Sekretaryatów Stanu spraw wewnętrznych i zagranicznych nie może się utrzymać nadal, i dla tego przysięszję zmianie ministerjalnej nastąpi zapewne rozdział interesów. Pracują także gorliwie nad reformą Rady Ministrów.

— Donoszą z Neapolu, że Król Neapolitański polecił Margrabiemu Pietracatella ułożyć projekt do różnych zmian w administracyi. Margrabia ten miał już z tego powodu narady z Posłami sardyńskim, Toskańskim, Angielskim i Nuncjuszem Apostolskim. Króliewicz Następca tronu ma zostać Wice-Królem Sycylii. Neapol ma się przyłączyć do włoskiego Związku celnego.

— Pod względem włoskiego Związku celnego, postanowiono, że wszystkie należące do niego kraje przyjąć winny jednostajną monetę, miarę i wagę.

Genuja, 20 listopada.

W tych dniach Poseł W. Xięcia Toskańskiego przedstawiony był Królowi Sardyńskiemu. Ma on polecenie upraszać Króla o pośrednictwo w sprawie zajęcia okręgu Fivizzano.

— Król Sardyński pozwolił W. Xięciu Toskańskiemu, aby wojska, mające zająć Pontremoli, przeszły przez kraj Sardyński. Mają one wylądować w zatoce Spezzia i stamtąd udać się do Pontremoli.

— Król przyjmował w tych dniach deputacyą z wyspy Sardynii, żądającą, aby ta wyspa postawioną była w bezpośredniej zależności od Turynu, zamiast być podwładną, jak dotąd, osobnemu Wice-Królowi.

— Gubernator tutejszy, Margrabia Paolucci ma być z urzędu złożony. Jest on rodem z Modeny.

STANY-ZJEDNOCZONE AMERYKI PÓŁNOCNÉJ.
Nowy-York, 9 listopada.

Gabinet Washingtonski postanowił zawiązać układy ze Stolicą Papieżką.

— Съ театра военныхъ дѣйствій получены здѣсь новыя извѣстия отъ 7-го Октября. Въ Мексиканской отолдѣ господствовало совершенное спокойствіе, и Американцы снова овладѣли городомъ. Сауана, избранный президентомъ, 25 Сентября, въ чель 8,000 чел. напалъ на городъ Пуэблу, занятый Американцами, подъ командою полковника Чилдса, запершаго въ цитадели, но послѣ пятидневнаго бомбардированія, вынужденъ былъ снять осаду безъ всякаго успѣха. 1-го Октября, мексиканскія войска, состоящая изъ 2,000 чел. съ тремя орудіями, подъ начальствомъ Саутана, двинулись противъ генерала Лане, шедшаго на подкрѣпленіе Американцевъ изъ Перото; но прибывъ въ Тенейгуалеку, весь этотъ отрядъ, вмѣстѣ съ офицерами, внезапно возсталъ противъ своего вождя, объявляя, что онъ виновникъ всего дурнаго въ Мексикѣ и причина всѣхъ неудачъ арміи и бѣдствій страны. Оставленный такимъ образомъ солдатами, Сауана съ незначительнымъ конвоемъ, состоящимъ изъ 130 гусаръ, оставшихся ему вѣрными, отправился въ Оаяку, съ намѣреніемъ, какъ говорятъ, собрать новую армію. (См. Англія).

— По извѣстіямъ, полученнымъ изъ Лимы, отъ 11 Сентября, всѣ споры между правительствами Перу и Бولیвіи уже улажены, и это произвело благотворное вліяніе на торговлю той части южной Америки, которая вскорѣ имѣла сдѣлаться зрѣлищемъ губительной войны.

— Сіамскіе близнецы, Ханъ и Энгъ, которые за 15 лѣтъ предъ симъ были показываемы въ Европѣ, живутъ еще въ Соединенныхъ Штатахъ южной Каролины въ Монтъ-Айри. Оба они женились и имѣютъ многочисленное потомство. Они занимаютел земледіемъ, ведутъ жизнь умѣренную и бережливую, любятъ охоту и вообще счастливы. Ихъ жены анабаптистскаго вѣроисповѣданія; съ ними постоянно ходятъ они въ церковь. Въ отношеніи политическихъ мнѣній, близнецы принадлежатъ къ вигамъ и усердно участвуютъ въ выборахъ.

О Б ъ Я В Л Е Н І Е .

Отъ Редакціи Виленскаго Вѣстника.

Официальная Газета „Виленскій Вѣстникъ“ и въ слѣдующемъ 1848-мъ году будетъ издаваема, при Виленскомъ Дворянскомъ Институтѣ, прежнею Редакціею, въ такомъ же самомъ видѣ и внутреннемъ составѣ.

Гг. Подписывающіеся благоволятъ сообщать свои требованія заблаговременно, чтобы Редакція могла знать, какое число экземпляровъ нужно будетъ печатать.

Всѣ письма, относящіеся къ дѣламъ Редакціи, должны быть присылаемы не на имя лица, а прямо въ Редакцію Виленскаго Вѣстника.

Подписка принимается въ Вильнѣ: Губернской Почтовой Конторы въ Газетной Экспедиціи и въ Редакціи Виленскаго Вѣстника, находящейся въ зданіи Виленскаго Дворянскаго Института, на Домниканской улицѣ. — Въ другихъ же городахъ — во всѣхъ Почтамтахъ, Почтовыхъ Конторахъ и Экспедиціяхъ.

Подписная Цѣна.

За годъ:

Съ пересылкою по почтѣ . . . 11 руб. сер.
Безъ пересылки 9 — —

За полгода:

Съ пересылкою по почтѣ . . . 5 руб. 50 коп. сер.
Безъ пересылки 4 — 50 — —
На четверть года можно выписывать, только безъ пересылки 2 — 25 — —

— Звѣдони войны наделили ту новыя вѣдомости з д. 7 października. W stolicy Meksyku zupełna panowała spokojność i Amerykanie są znowu Panami miasta. Santa Anna, obrany znowu Prezydentem, uderzył 25 września, w 8,000 ludzi na miasta Pueblę, zajęta przez Amerykanów pod dowództwem Polkownika *Chiles*, który się zauknął nie sprawiwszy, ale po pięciu dniowym bombardowaniu, nie nie sprawiwszy, od oblężenia odstąpić musiał. Dnia 1 października, wojsko Meksykańskie, wynoszące 2,000 ludzi, z trzema działami, pod dowództwem Santany, ruszyło przeciw Jenerałowi *Lane*, który prowadził Amerykanom posiłki z *Perote*; ale przybywszy do *Tepeyahualtec*, cały ten oddział, wraz z oficerami, powstał nagle przeciw swojemu wodzowi, obwołując go że jest sprawcą wszystkiego złego w Meksyku, przyczyną wszystkich klęsk wojaka i kraju. Opuuszczony tym sposobem przez żołnierzy, Santana, z małą tylko eskortą 130 huzarów, którzy mu pozostali wiernymi, udał się do *Oajaca*, w zamiarze, jak powiadają, zebrać nową armię. (Ob. *Anglia*).

— Podług wiadomości otrzymanych z Lima, pod d. 11 września, wszelkie spory między rządami Peru i Boliwii, zostały załatwione, co wywarło zbawienny wpływ na handel tej części Ameryki Południowej, która wkrótce miała się stać widownią niszczącej wojny.

— Zrosnięte bliźnięta Siamskie, Chan i Eng, które przed 15 laty pokazywane były w Europie, żyją jeszcze w Stanach Zjednoczonych, w Mount-Airy, w poln. Karolinie. Obadwaj się ożenili i mają liczne potomstwo. Trudnią się gospodarstwem rolnem, żyją umiarkowanie i oszczędnie, lubią polowanie i w ogólnosci zdają się być szczęśliwi. Żony ich są baptystkami, z któremi regularnie chodzą do kościoła. Pod względem zdania politycznego są Wigami, i gorliwymi uczestnikami wyborów.

ОБВІЕСЗСЗЕНІЕ

РЕДАКЦІЯ КУРЬЕРА ВІЛЕНСЬКІЕГО.

Газета Урядова *Kurier Wileński*, wychodząc będzie i nadal w następującym 1848 roku, przy Wileńskim Dworcu kim Instytucie, pod tą samą co dotąd redakcyą, i w tymże samym kształcie i układzie wewnętrznym.

Szanowni Prenumeratorowie, proszeni są o wczesne zapisanie prenumeraty, a to w tym celu, ażeby stosowna ilość egzemplarzy od razu drukowaną być mogła.

Ponawia się także ostrzeżenie, iż wszelkie pisma w interessach redakcyjnych, adressowane być mają nie do osób, ale wprost: *Do Red. keyi Kurjera Wil. uskurzo.*

Prenumerata przyjmuje się: w Wilnie w Red. keyi Kurjera Wileńskiego, znajdując się na Dominikańskiej ulicy, w uarach Wileńskiego Dworcuńskiego Instytutu, i w Expedyci Gazetnej przy Gubernialnym Kantorze Pocztowym. W innych miastach: na wszystkich Pocztamtach, Kantorach i Expedycyach Pocztowych.

СЕНА РЕНУМЕРАТУ:

Rocznie:

Z przesyłaniem przez pocztę rub. sr. 11. —
Bez pocztу — — 9.

Na pół roku:

Z przesyłaniem przez pocztę rub. sr. 5 k. 50.
Bez pocztу — — 4 — 50.
Kwartalowie prenumerować tylko można na miejscu, bez przesyłania pocztą . . . — — 2 — 25.